

Luonnos SM, PLM/26.1.2022

Selvityshankkeen asettaminen viranomaisten toimintaedellytyksistä kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjunnassa, kyberpuolustuksessa

Sisäministeriö ja puolustusministeriö ovat tänään asettaneet hankkeen viranomaisten toimintaedellytysten arvioimiseksi kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjunnassa, kyberpuolustuksessa sekä nopeasti kehittyvissä yhteiskunnan kyberturvallisuutta uhkaavissa tilanteissa, ottaen huomioon kansallisen ja kansainvälisen uhkaympäristön jatkuva kehittyminen.

Toimikausi

Hanke asetetaan ajalle 15.2./1.3.-31.1.2023

Tausta

Valtioneuvoston Kyberturvallisuuden kehittämisohjelman periaatepäätöksessä 10.06.2021 yhtenä toimenpiteenä on käynnistää selvitystyö, jossa arvioidaan viranomaisten toimintaedellytykset kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjunnassa ja kyberpuolustuksessa ottaen huomioon kansallisen ja kansainvälisen uhkaympäristön jatkuva kehittyminen.

Kiihtyvällä vauhdilla digitalisoituvan yhteiskunnan ja valtiohallinnon toimintakyky on yhä riippuvaisempi tietoverkkojen ja -järjestelmien häiriöttömästä toiminnasta. Samaan aikaan kyberuhat lisääntyvät ja monimuotoistuvat häivyttäen rajaa sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden sekä toisaalta siviili- ja sotilaallisten uhkien välillä. Kiihtyvä suurvaltakilpailu kasvattaa Suomeenkin kohdistuvia laittoman tiedonhankinnan ja kybervaikuttamisen riskejä. Kansallista turvallisuutta vaarantavat kyberuhkat voivat olla peräisin sekä valtiollisista että ei-valtiollisista toiminnasta ja ilmetä niin kybervakoiluna, vakavina tietoverkkohäiriöinä kuin kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvina kyberriskinä tai niiden valmisteluna. Niin ikään kyberrikollisuus on kasvava uhka yhteiskunnan keskeisille toiminnoille.

Nyt käynnistyvän selvitystyön taustalla ovat valtioneuvoston 10.6.2021 antaman periaatepäätöksen lisäksi myös valtioneuvoston antamat selonteot ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, sisäisestä turvallisuudesta ja puolustuspolitiikasta.

Tavoitteet ja tehtävä

Selvitystyön tavoitteena on tuottaa kehittämisehdotuksia, joilla viranomaisten toimintaedellytyksiä voidaan parantaa kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjunnassa, kyberpuolustuksessa sekä nopeasti kehittyvissä yhteiskunnan kyberturvallisuutta uhkaavissa tilanteissa. Selvityksessä tulee ottaa huomioon kansallisen ja kansainvälisen uhkaympäristön kehittyminen.

Hankkeen tehtävänä on:

- arvioida viranomaisten tämän hetken toimintaedellytyksiä kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa vakavia kyberuhkia vastaan sekä tunnistaa keskeiset kehittämistarpeet;
- arvioida kansallisesta ja kansainvälisestä toimintaympäristön muutoksista johtuvat kehittämiskohteet;

- arvioida tämän hetken toimintatapamallia vakavissa kansallista kyberturvallisuutta vaarantavissa tilanteissa, ja tarvittaessa laatia ehdotus toimintatapamallista, joka mahdollistaa oikea-aikaisen ja tasoisen päätöksenteon sekä tehokkaan proaktiivisen toiminnan ja reagoinnin sekä mahdolliset vastatoimet;
- arvioida edelliskohtaan liittyen viranomaisten välistä tiedonvaihtoa ja yhteistoimintaa koskevia kehittämistarpeita johtamisen ja yhteistoiminnan eri tasoilla;
- laatia kansainvälinen vertailu hankeen kannalta keskeisten maiden viranomaisten toimintaedellytyksistä kyberuhkien ennaltaehkäisyssä ja torjunnassa (TBC);
- antaa tarvittaessa ehdotus lainsäädännön muutostarpeista,
- koordinoita hankkeen toimenpiteet muiden kyberturvallisuuden kehittämishankkeiden ja yhteiskunnan turvallisuusstrategian valmistelun kanssa.

Selvitys toteutetaan virkatyönä.

Organisointi

Selvitystyötä varten sisäministeriö ja puolustusministeriö asettavat hankeryhmän, jossa puheenjohtajana toimii xxx (SM/PLM) ja varapuheenjohtajana xxx (PLM/SM).

Jäseniä ovat xxx.

Hankeryhmään kutsutaan edustajat sisäministeriöstä, puolustusministeriöstä, ulkoministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, valtionvarainministeriöstä, oikeusministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä Tasavallan presidentin kansliasta.

Asiantuntijoita ovat xxx.

Hankeryhmään kutsutaan asiantuntijoiksi edustajat suojelupoliisista, Poliisihallituksesta, keskusrikospoliisista, Puolustusvoimista, Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksesta ja Valtorista.

Hankeryhmän sihteeristön muodostavat xxx.

Hankeryhmän sihteeristö kootaan SM:n, PLM:n ja tarvittaessa virastojen asiantuntijoista.

Hankeryhmä voi työnsä aikana kutsua kuultavaksi tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita. Tarvittaessa hankeryhmä voi jakautua tarkoituksenmukaisesti alatyöryhmiin, jotka valitsevat keskuudestaan alatyöryhmille puheenjohtajat. Hankeryhmä raportoi työn aikana sisäministeriön ja puolustusministeriön kansliapäälliköiden johtoryhmille.

Kustannukset ja rahoitus

Hankeryhmän työ toteutetaan normaalina virkatyönä.

Kansliapäällikkö

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Esa Pulkkinen

Esittelijä SM

Esittelijä PLM